כיתה ז' | חינוך פיננסי | שיעור 4 מתוך 4 | 45 דק' | ציר 4 | מתאים לממלכתי וממלכתי-דתי

חיסכון וריבית: הכסף עובד בשבילנו

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יבינו מהי ריבית על חיסכון: תשלום שהבנק נותן על כסף שהפקדנו
- התלמידים יחשבו ריבית שנתית באחוזים לשנה ולשנתיים
- התלמידים יכירו את הרעיון של ריבית על ריבית ואת חשיבות הזמן בחיסכון

📖 הסבר למורה

כשמפקידים כסף בחיסכון בבנק, הבנק משתמש בכסף (למשל כדי לתת הלוואות) ומשלם לנו על כך ריבית. ריבית של 5% לשנה על 1,000 ₪ פירושה 50 ₪ בסוף השנה. בריבית פשוטה מקבלים בכל שנה את אותו סכום, על הסכום ההתחלתי בלבד. בריבית על ריבית הריבית מצטרפת לחיסכון, ובשנה הבאה מקבלים ריבית גם עליה, ולכן ככל שחוסכים זמן רב יותר החיסכון גדל מהר יותר. בשיעור עובדים עם אחוזים עגולים ובדויים; הריבית בבנקים משתנה ויכולה להיות נמוכה בהרבה. אפשר להזכיר שבישראל יש תוכנית "חיסכון לכל ילד", שבה המדינה חוסכת כסף לכל ילד עד גיל 18, ולהפנות לשיעור על התוכנית בכיתה ט'.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: טבלה לשלוש שנים (סכום בתחילת השנה, ריבית, סכום בסוף השנה), מחשבון

1. פתיחה: "דנה שמה 1,000 ₪ במגירה, ואורי הפקיד 1,000 ₪ בחיסכון עם 5% ריבית לשנה. למי יהיה יותר בעוד שנה, ובכמה?"
2. מסבירים מהי ריבית ולמה הבנק משלם אותה. מחשבים יחד 5% מ-1,000 ₪, ואחר כך ריבית פשוטה לשנתיים.
3. בזוגות: ממלאים טבלה לשלוש שנים, פעם בריבית פשוטה ופעם בריבית על ריבית, ומשווים.
4. סיכום: מה עוזר לחיסכון לגדול? (הסכום, הריבית והזמן). מילוי דף העבודה.

💡 הערות למורה

הריביות בשיעור בדויות ועגולות כדי שהחשבון יהיה פשוט; לא מציגים אותן כריבית שמקבלים היום. מדגישים שחיסכון יכול לגדול גם בלי ריבית גבוהה, אם מתחילים מוקדם ומפקידים בקביעות. טעות נפוצה: בריבית על ריבית לחשב את ריבית השנה השנייה שוב על הסכום ההתחלתי. למתקדמים: אחרי כמה שנים 1,000 ₪ בריבית של 10% על ריבית יעברו 1,300 ₪? (אחרי 3 שנים: 1,331 ₪)

📝 בדף העבודה

חיסכון וריבית: הכסף עובד בשבילנו: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון למורה

מחוון: חיסכון וריבית: הכסף עובד בשבילנו

1. ב. תשלום שהבנק נותן על כסף שהפקדנו
2. 5% מ-1,000 = 50 ₪
3. 50 × 2 = 100 ₪; 1,000 + 100 = 1,100 ₪
4. אחרי שנה: 10% מ-500 = 50; 500 + 50 = 550 ₪. אחרי שנתיים: 10% מ-550 = 55; 550 + 55 = 605 ₪.
5. 500 + 50 = 600 ₪. ההבדל 5 ₪: בריבית על ריבית קיבלה בשנה השנייה ריבית גם על 50 ₪ של השנה הראשונה.
6. 50 × 12 = 600 ₪
7. 80 : 2,000 = 0.04, כלומר 4%
8. למשל: להתחיל לחסוך מוקדם (יותר זמן), להפקיד בקביעות, ריבית גבוהה יותר, לא למשוך את הכסף לפני הזמן. כל שני דברים נכונים מתקבלים.